

แนวปฏิบัติการจัดการ เรื่องร้องเรียนการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

บทนำ

แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผู้มาติดต่อราชการ ทราบ เนื่องจากปัจจุบันนี้เกิดปัญหาการทุจริตของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างใน ส่วนราชการของหน่วยงานการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง และมักจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานราชการหรือประชาชนทั่วไป ทั้งทางตรงและโดยอ้อม

ทั้งนี้ การจัดการข้อร้องเรียนฯ ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ ตลอดจนเพื่อให้การดำเนินการของภาครัฐมีความโปร่งใส จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีขั้นตอน/กระบวนการ และแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยเน้นหลักคุณธรรมจริยธรรม ธรรมมาภิบาล และความโปร่งใส รวมถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานทางการศึกษา สืบเนื่องจากปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ ที่ทุกคนทุกภาคส่วนจะต้องให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามให้หมดไปในสังคมไทย ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ -๒๕๘๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐโดยยึดหลัก “ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยทุกภาคส่วนร่วมกันต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ อันจะส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานราชการ

การกำหนดแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกหน่วยงานในภาครัฐจะต้องดำเนินการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และประชาชนโดยทั่วไปทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการเมื่อเกิดการร้องเรียนในกรณีดังกล่าวขึ้น

๒. การดำเนินการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนการทุจริต เป็นไปด้วยความถูกต้อง บริสุทธิ์ ยุติธรรม ตามภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ดังนั้นจึงกำหนดให้มีช่องทางการแจ้งข้อร้องทุกข์หรือข้อร้องเรียน พร้อมทั้งกำหนดเจ้าหน้าที่เพื่อรับเรื่อง กรณีรับแจ้งเบาะแสการทุจริต หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และในกรณีการร้องเรียนที่เกี่ยวกับบุคคล จะมีการเก็บรักษาเรื่องราวไว้เป็นความลับและปกปิดชื่อผู้ร้องเรียน เพื่อมิให้ผู้ร้องเรียนได้รับผลกระทบและได้รับความเดือดร้อนจากการร้องเรียน

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้การจัดการข้อร้องเรียนการทุจริตดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- ๓.๒ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการเรื่องร้องเรียน และสามารถปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใสและมีมาตรฐานเดียวกัน
- ๓.๓ เพื่อเผยแพร่ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานให้ผู้มาร้องเรียน หรือประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกต้อง
- ๓.๔ เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

๔. ประเภทเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพดมิชอบ

๔.๑ การบริหารจัดการ

การที่ส่วนราชการดำเนินการด้านการบริหารจัดการโดยเปิดเผย โปร่งใสและเป็นธรรม โดยพิจารณาถึงประโยชน์และผลเสียทางสังคม ภาระต่อประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการและ ประโยชน์ระยะยาวของราชการที่จะได้รับประกอบกัน

ตัวอย่าง

๑. การบริหารทั่วไปและงบประมาณ ร้องเรียนโดยกล่าวหาผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน มีพฤติกรรมส่อในทางไม่สุจริตหลายประการ

๒. การบริหารงานพัสดุ ร้องเรียนโดยกล่าวหาว่าผู้เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง มีพฤติกรรมส่อไปในทางไม่โปร่งใสหลายประการ

๓. การบริหารงานบุคคล ร้องเรียนโดยกล่าวหาว่าผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ เกี่ยวกับการแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ และการแต่งตั้งโยกย้าย ไม่ชอบธรรม ฯลฯ

๔.๒ วินัยข้าราชการ

การที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่วางหลักเกณฑ์ ขึ้นมาเป็นกรอบควบคุมให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่และกำหนดแบบแผนความประพฤติของ ข้าราชการ เพื่อให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยกำหนดให้ข้าราชการ วางตัวให้เหมาะสมตาม พ.ร.บ. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบการเงินการคลัง หรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ตัวอย่าง

การไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติว่าด้วยวินัยข้าราชการตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๓ ค่าตอบแทน

การจ่ายเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มีเจตนารมณ์เพื่อการจ่ายเงิน ค่าตอบแทนสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ในช่วงนอกเวลาราชการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน นอกหน่วยงาน หรือต่างหน่วยบริการทั้งในเวลาราชการและนอก เวลาราชการ ไปในทางมิชอบหรือมีการทุจริต

ตัวอย่าง

๑. ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด คือ ๘ ชั่วโมง

๒. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนซ้ำซ้อน

๔.๔ ขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ / หน่วยงานของรัฐ

การที่ผู้ร้องเรียน ร้องเรียนเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานเกี่ยวกับการกระทำการใด ๆ ที่มีผล ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เชียงราย หรือหน่วยงานทางการศึกษา

ตัวอย่าง

ปฏิบัติการหรือการดำเนินการใด ๆ ที่ส่อไปในทางทุจริตโดยใช้อำนาจกระทำการโดยมิชอบ

๕. ช่องทางการร้องเรียน

๕.๑ สามารถร้องเรียนด้วยตนเอง หรือส่งหนังสือตามที่อยู่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เชียงราย เลขที่ ๑๐๓๖/๓๘ ถนนสนามบิน ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐

๕.๒ กล้องแดงชั้นล่าง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

๕.๓ ผ่านเว็บไซต์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ในหัวข้อ “รับฟังความคิดเห็นของประชาชน”

๕.๔ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ กลุ่มงานวินัยและนิติการ กลุ่มบริหารงานบุคคล หมายเลขติดต่อ ๐๘๖ – ๔๒๑๘๗๓๓ หรือหมายเลขติดต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ๐๕๓-๗๑๙-๔๘๔

๖. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖.๑ ใช้ถ้อยคำหรือข้อความสุภาพประกอบด้วย (กรณีทำเป็นหนังสือ)

- ชื่อ ที่อยู่ของผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแสชัดเจน

- วัน เดือน ปีของหนังสือร้องเรียน/แจ้งเบาะแส

- ข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ของเรื่องที่ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีมูลข้อเท็จจริง หรือชี้ช่องทางแจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่/หน่วยงาน ชัดแจ้งเพียงพอที่สามารถดำเนินการสืบสวน/สอบสวนได้

- ระบุพยานเอกสารพยานวัตถุและพยานบุคคล (ถ้ามี)

๖.๒ ข้อร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ต้องเป็นเรื่องจริงที่มีมูลเหตุ มิได้หวังสร้างกระแสหรือสร้างข่าวที่เสียหายต่อบุคคลอื่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ เป็นเรื่อง πουผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ได้รับความไม่ชอบธรรม อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานในขอบเขตความรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

๖.๔ เรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่เพียงพอ หรือไม่สามารหหาข้อมูลเพิ่มเติม ได้ในการดำเนินการตรวจสอบหาข้อเท็จจริง สืบสวนสอบสวน ให้ยุติเรื่อง หรือรับทราบเป็นข้อมูล และเก็บเป็นฐานข้อมูล

๖.๕ ไม่เป็นคำร้องเรียนที่เข้าลักษณะดังต่อไปนี้

- คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ที่เป็นบัตรสนเท่ห์ เว้นแต่บัตรสนเท่ห์ระบุหลักฐานพยานแวดล้อมชัดเจน และเพียงพอที่จะทำการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงจะรับไว้พิจารณาเป็นการเฉพาะเรื่อง

- คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว หรือเป็นเรื่องที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่สุดแล้ว

- เรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง หรือองค์กรอิสระที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เว้นแต่คำร้องจะระบุว่าหน่วยงานดังกล่าวไม่ดำเนินการ หรือดำเนินการแล้วยังไม่มีความคืบหน้า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา

- คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ที่เกิดจากการโต้แย้งสิทธิระหว่างบุคคลต่อบุคคลด้วยกัน นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาว่าจะรับไว้ พิจารณาหรือไม่ เป็นเรื่องเฉพาะกรณี

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติการ

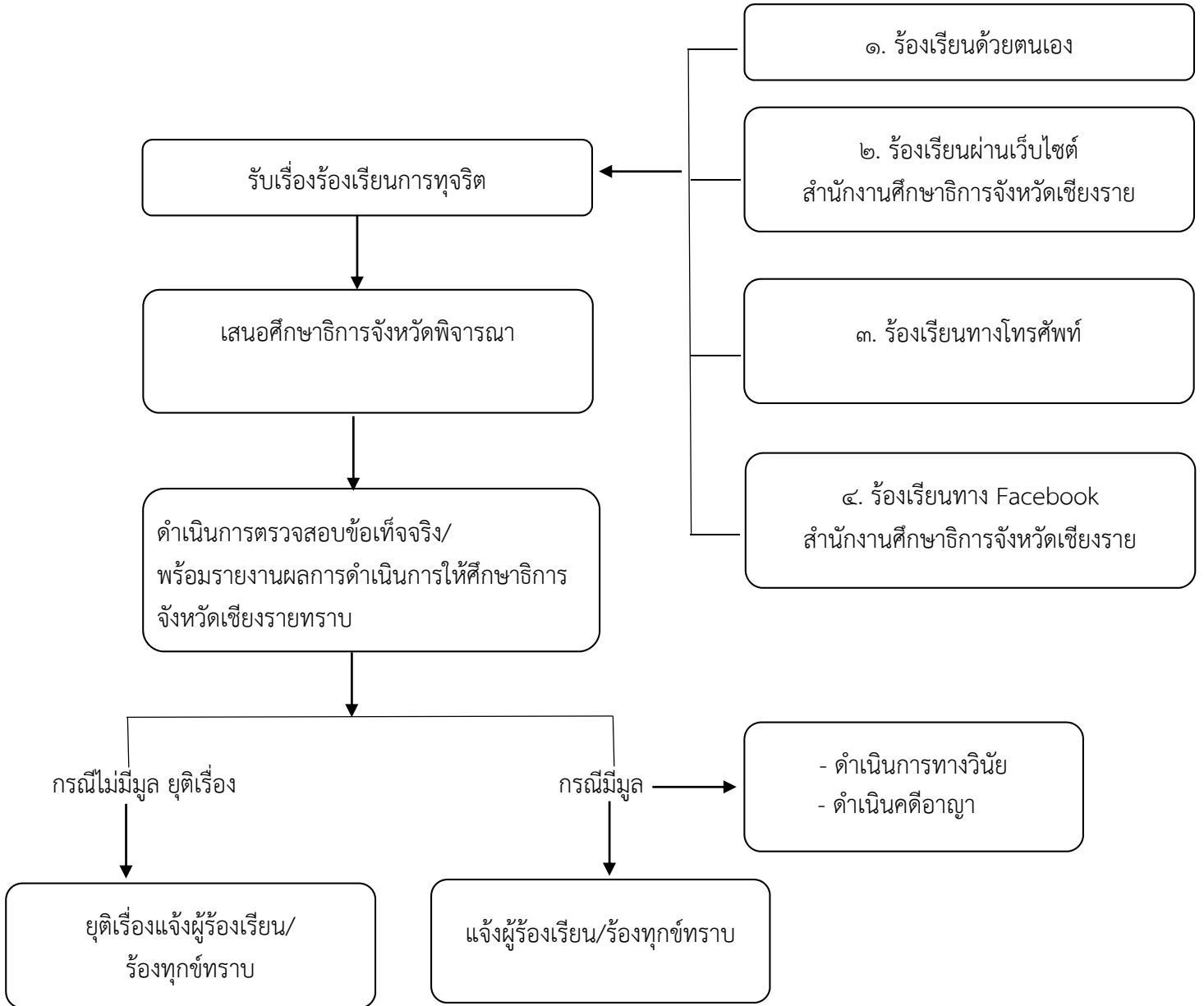
๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ รับเรื่องร้องเรียน /แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จากช่องทางการร้องเรียนต่าง ๆ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องร้องเรียนลงทะเบียนผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
๓. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบันทึกและสรุปความเห็นเสนอศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย พิจารณาลงนามภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันที่ลงทะเบียนผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
๔. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายอำจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการในทางลับ หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงถึงเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องและไต่สวนพิจารณา พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ร้องเรียน โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง
๕. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๔ รายงานผลการดำเนินการให้ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย เพื่อพิจารณา
๖. เมื่อศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายพิจารณารายงานผลการดำเนินการแล้ว หากเห็นว่า เป็นการกระทำโดยทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป แต่หากพิจารณาแล้วไม่มีมูลให้ยุติเรื่องและถือว่าเรื่องร้องเรียนเป็นอันยุติ
๗. รายงานผลการดำเนินการ ให้ผู้ร้องเรียนทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว

๘. การปกป้องความลับและการคุ้มครองพยาน

การดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบ จะต้องดำเนินการโดยอาศัยหลักการคุ้มครองพยานเป็นสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตัวผู้ร้องเรียนหรือตัวพยานผู้ให้ข้อมูล เช่น การรับและส่งคำร้องเรียน การตรวจสอบคำร้องเรียน การดำเนินการคุ้มครองพยาน หรือการดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานให้ดำเนินการเป็นการลับ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของพยาน ข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับตัวพยานบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน พฤติการณ์แห่งคดี ความไม่ปลอดภัยที่พยานจะได้รับ โดยให้พยานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรู้ข้อเท็จจริงได้แต่เพียงเท่าที่จำเป็น

ทั้งนี้ สามารถดำเนินการโดยอาศัยพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งได้กำหนดโทษของบุคคลที่เปิดเผยความลับไว้ในมาตรา ๒๑ และพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดโทษของบุคคลที่เปิดเผยความลับไว้ในมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕

๘. แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๙. ระยะเวลาเปิดให้บริการ

เปิดให้บริการวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.

๑๐. ผู้รับผิดชอบ

๑๐.๑ นายวิญญู สันติภาพวิวัฒนา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์จังหวัดเชียงราย

๑๐.๒ นายธิติวุฒิ วิริยวุฒิ ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ